

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/98/2003

OPINIE O POLSKIEJ KLASIE POLITYCZNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Ponad trzy czwarte respondentów uważa, że polscy politycy w większości są nieuczciwi (77%) i niewiarygodni (78%), a jeszcze liczniejsza grupa (87%) - że dbają wyłącznie o własne interesy. Zdaniem ponad połowy badanych (52%) głównym powodem uprawiania polityki jest chęć zdobycia pieniędzy.

- Co siódmy ankietowany (15%) zgadza się ze stwierdzeniem, że polityka to brudna rzecz, nie można się nią zajmować, jeśli chce się zachować uczciwość. Jednak zdecydowana większość (79%) twierdzi, że wszystko zależy od człowieka - można zajmować się polityką i postępować uczciwie.

- Ponad cztery piąte badanych (82%) uważa, że od polityków pełniących wysokie funkcje państwowe należy wymagać uczciwości i przestrzegania norm moralnych w większym stopniu niż od każdego innego człowieka.

- Prawie połowa ankietowanych sądzi, że we wszystkich ekipach rządzących po roku 1989 poziom zaangażowania polityków w różnego rodzaju afery gospodarcze i finansowe oraz w rozdawnictwo stanowisk na zasadzie politycznych lub osobistych powiązań był taki sam.

Szeroko omawiane ostatnio w mediach afery w środowisku polityków nie przyczyniają się do poprawy wizerunku klasy politycznej w opinii obywateli. W jednym z ostatnich sondaży¹ pytaliśmy respondentów o ich poglądy na temat polityki, polityków i norm moralnych, jakimi powinny się kierować osoby pełniące wysokie funkcje państwowe.

WYMIAR TEORETYCZNY

W ciągu ostatnich dwóch lat dalszemu pogorszeniu uległ i tak już bardzo negatywny wizerunek polityków w opinii społecznej. Obecnie ponad trzy czwarte badanych uważa, że politycy w większości są nieuczciwi (77%) i niewiarygodni (78%), a jeszcze liczniejsza grupa (87%) - że dbają wyłącznie o własne interesy.

Tabela 1

Jak określił(a)by Pan(i) większość polityków? Czy, Pana(i) zdaniem, są oni:	Wskazania respondentów według terminów badań	
	IV 2001	IV 2003
	w procentach	
- uczciwi	11	9
- nieuczciwi	74	77
Trudno powiedzieć	15	14
- wiarygodni	9	8
- niewiarygodni	76	78
Trudno powiedzieć	15	14
- dbają o dobro Polski	9	4
- dbają o własne interesy	82	87
Trudno powiedzieć	10	9

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (155) przeprowadzono w dniach 4-7 kwietnia 2003 roku na liczącej 1229 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

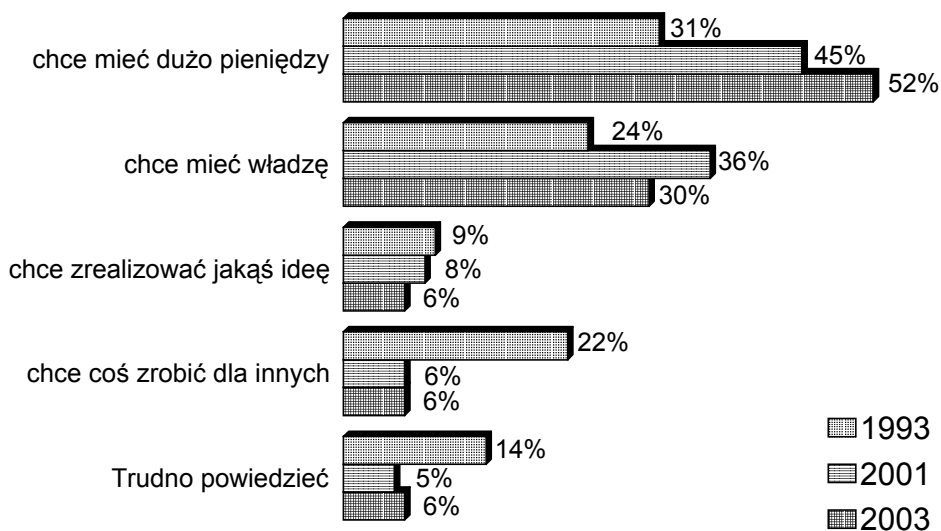
Najbardziej radykalni w swoich ocenach są zwolennicy LPR, wśród których powszechne jest przekonanie, że politycy są niewiarygodni (90%), nieuczciwi (92%) i dbają tylko o własne interesy (96%). Również najbardziej liberalni w swoich ocenach zwolennicy SLD w większości podzielają opinie o nieuczciwości i niewiarygodności polityków (odpowiednio: 59% i 62%), jednak elektorat Sojuszu jest jedyną grupą, w której co czwarty pytany ma przeciwne zdanie na ten temat.

Tabela 2

Jak określił(a)by Pan(i) większość polityków? Czy, Pana(i) zdaniem, są oni:	Elektoraty partii politycznych					
	LPR	PO	PSL	PiS	Samo- obrona	SLD
	w procentach					
- uczciwi	4	13	12	9	15	26
- nieuczciwi	92	79	78	80	75	59
Trudno powiedzieć	4	8	10	11	10	15
- wiarygodni	6	13	12	5	20	25
- niewiarygodni	90	84	79	82	71	62
Trudno powiedzieć	4	3	9	14	9	13
- dbają o dobro Polski	4	8	0	3	6	15
- dbają o własne interesy	96	89	98	88	83	71
Trudno powiedzieć	0	4	2	9	11	14

W porównaniu z pomiarem sprzed dwóch lat zwiększył się (o 7 punktów - do 52%) odsetek respondentów przekonanych, że motywem skłaniającym do zajęcia się polityką jest chęć zdobycia dużych pieniędzy. Prawie jedna trzecia pytanych (30%, spadek o 6 punktów) jest zdania, że polityką zajmują się ludzie chcący mieć władzę. Jedynie po 6% respondentów uważa, że najważniejszym powodem uprawiania polityki jest chęć zrealizowania jakiejś idei bądź potrzeba działania na rzecz innych ludzi.

RYS. 1. KTO, PANA(I) ZDANIEM, DECYDUJE SIĘ NA TO, BY ZOSTAĆ POLITYKIEM? CZY JEST TO CZŁOWIEK, KTÓRY PRZEDE WSZYSTKIM:

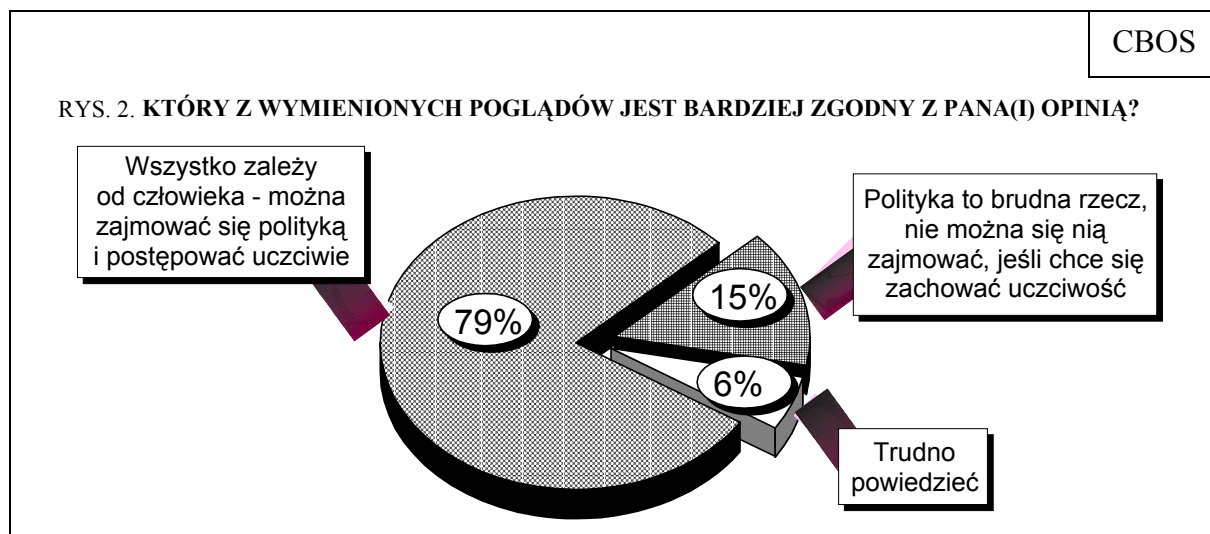
Również w przypadku motywów skłaniających do podjęcia działalności politycznej najbardziej radykalni w swych ocenach są zwolennicy LPR - niemal trzy czwarte z nich uważa, że polityką zajmują się ludzie chcący mieć dużo pieniędzy.

Tabela 3

Elektoraty partii politycznych	Kto, Pana(i) zdaniem, decyduje się na to, by zostać politykiem? Czy jest to człowiek, który przede wszystkim:				
	chce coś zrobić dla innych	chce mieć władzę	chce zrealizować jakąś ideę	chce mieć dużo pieniędzy	Trudno powiedzieć
	w procentach				
LPR	9	12	6	73	0
PSL	5	27	0	57	10
Samoobrona	12	27	0	54	7
PIS	2	36	6	51	6
PO	3	41	10	42	4
SLD	9	29	16	42	3

WYMIAR MORALNY

Zdaniem ogromnej większości ankietowanych (79%) polityka sama w sobie nie jest zajęciem nieuczciwym - można nią się zajmować i postępować uczciwie, natomiast co siódmy (15%) bardziej zgadza się z opinią, że nie można uprawiać polityki, jeśli chce się zachować uczciwość.

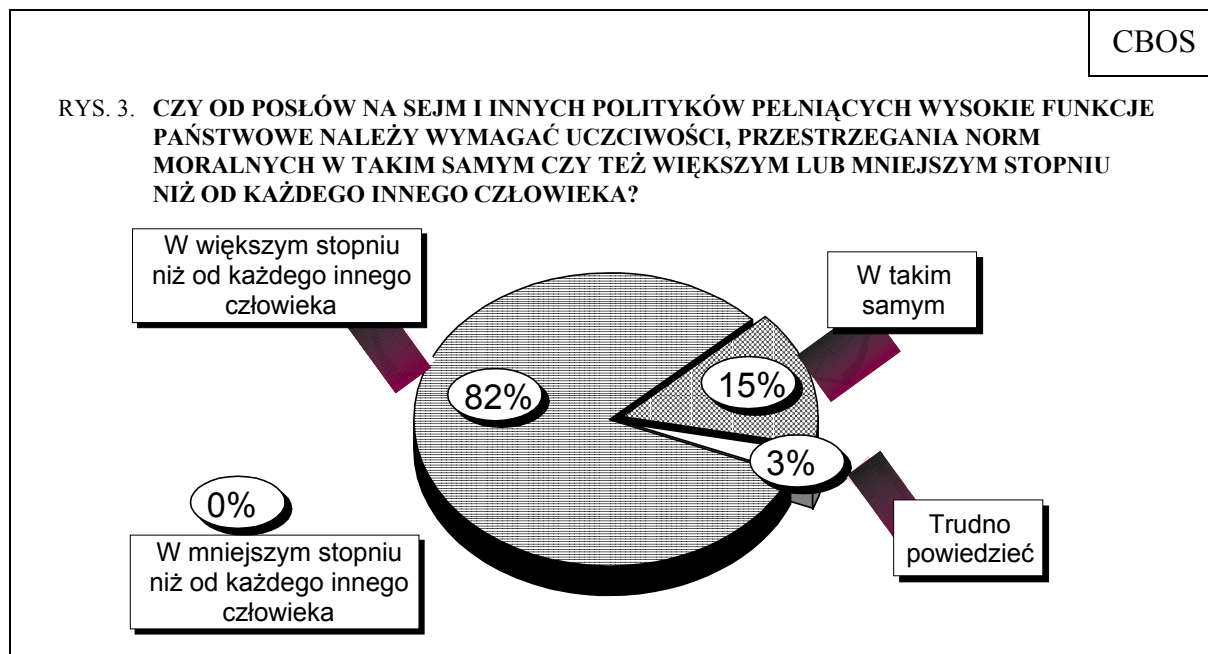
We wszystkich elektoratach partyjnych ocena etycznego wymiaru polityki jest w zasadzie zbliżona, jednak zwolennicy PO i SLD częściej niż pozostali zgadzają się z poglądem, że wszystko zależy od człowieka - do niego należy wybór metody postępowania.

Tabela 4

Elektoraty partii politycznych	Który z wymienionych poglądów jest bardziej zgodny z Pana(i) opinią?	
	Polityka to brudna rzecz, nie można się nią zajmować, jeśli chce się zachować uczciwość	Wszystko zależy od człowieka - można zajmować się polityką i postępować uczciwie
	w procentach	
PO	9	90
SLD	6	90
LPR	14	86
PIS	14	84
Samobrona	11	81
PSL	15	79

Pominięto „trudno powiedzieć”

Ponad cztery piąte respondentów (82%) uważa, że osoby pełniące wysokie funkcje państwowe powinny w większym stopniu niż pozostali obywatele przestrzegać norm moralnych i etycznych.

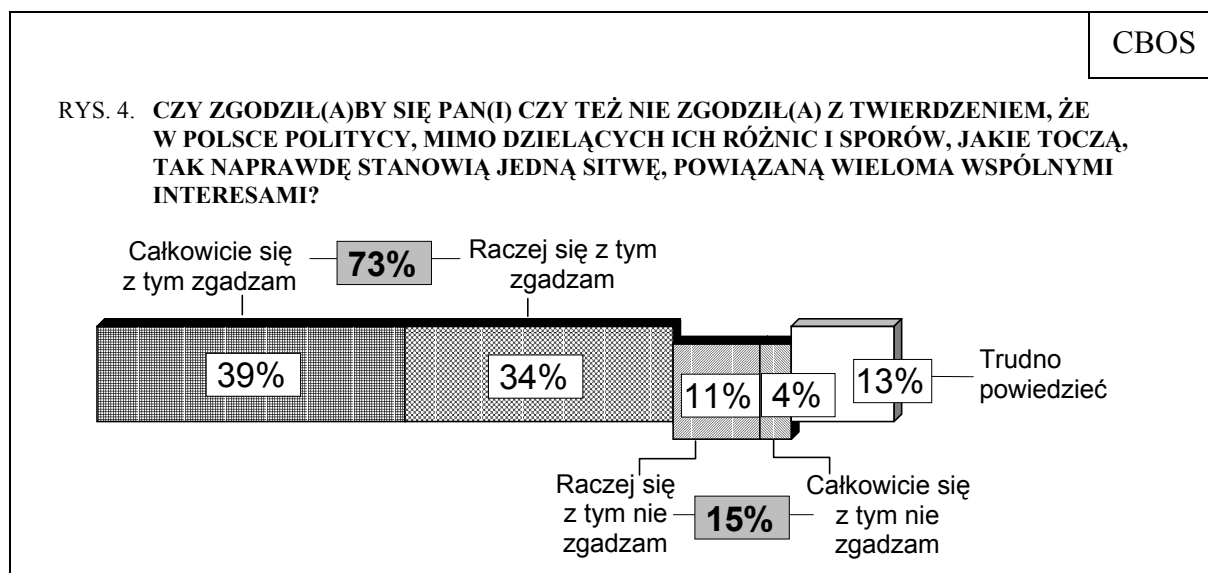
O tym, że od polityków należy w większym stopniu niż od innych wymagać uczciwości, przestrzegania norm moralnych najczęściej przekonani są zwolennicy PSL (91%). Wśród wyborców SLD również zdecydowanie przeważa takie oczekiwanie (76%), z tym że jedna piąta elektoratu tej partii jest zdania, że od polityków powinno się wymagać uczciwości w takim samym stopniu jak od pozostałych obywateli.

Tabela 5

Czy od posłów na Sejm i innych polityków pełniących wysokie funkcje państwowe należy wymagać uczciwości, przestrzegania norm moralnych w takim samym czy też większym lub mniejszym stopniu niż od każdego innego człowieka?	W większym stopniu niż od każdego innego człowieka	W takim samym	W mniejszym stopniu niż od każdego innego człowieka
	w procentach		
PSL	91	6	3
PiS	88	8	0
PO	88	12	0
Samoobrona	85	13	0
LPR	84	14	2
SLD	76	21	0

Pominięto „trudno powiedzieć”

O tym, że w naszym kraju politycy - mimo dzielących ich różnic i sporów, jakie toczą - tak naprawdę stanowią jedną siłwę, powiązaną wieloma wspólnymi interesami, przekonanych jest prawie trzy czwarte Polaków (73%), w tym niemal dwie piąte (39%) całkowicie zgadza się z tym twierdzeniem. Jedynie co siódmy badany (15%) wyraża przeciwną opinię.

O silnych powiązaniach łączących polityków, niezależnie od zajmowanego przez nich miejsca na scenie politycznej, najsilniej przekonani są wyborcy PiS (83%) i Samoobrony (82%). Pozostałe elektoraty również w większości podzielają opinię, że w Polsce politycy stanowią jedną siłwę, przy czym mniej więcej jedna czwarta zwolenników PO (24%) i SLD (29%) nie zgadza się z tym twierdzeniem.

Tabela 6

Elektoraty partii politycznych	Czy zgodził(a)by się Pan(i) czy też nie zgodził(a) z twierdzeniem, że w Polsce politycy, mimo dzielących ich różnic i sporów, jakie toczą, tak naprawdę stanowią jedną siłwę, powiązaną wieloma wspólnymi interesami?	
	Zgadzam się z tym	Nie zgadzam się z tym
	w procentach	
PiS	83	13
Samoobrona	82	7
LPR	77	18
PSL	77	9
PO	76	24
SLD	59	29

Pominięto „trudno powiedzieć”

WYMIAR PRAKTYCZNY

Ponad połowa respondentów (55%) jest zdania, że jeżeli przeciwko jakiemuś wysokiemu urzędnikowi państwowemu toczy się śledztwo, ale nie udowodniono mu jeszcze winy, to powinien on ustąpić z zajmowanego stanowiska, ponieważ jest podejrzany o przestępstwo. Jedna trzecia ankietowanych (34%) jest przekonana, że z dymisją powinno się poczekać na prawomocny wyrok sądu. Dwa lata temu proporcje wskazań były odwrotne: połowa badanych uważała, iż należy poczekać na wyrok sądu, a dwie piąte - że polityk powinien złożyć dymisję.

Tabela 7

Jeżeli przeciwko jakiemuś wysokiemu urzędnikowi państwowemu toczy się śledztwo, ale nie udowodniono mu jeszcze winy, to czy, Pana(i) zdaniem:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	II 1995	VII 2000	IV 2001	IV 2003
	w procentach			
- powinien on ustąpić z zajmowanego stanowiska, ponieważ jest podejrzany o przestępstwo	51	51	40	55
- nie powinien on ustępować z zajmowanego stanowiska, dopóki nie skáže go sąd	40	41	51	34
Trudno powiedzieć	8	8	9	11

O konieczności złożenia dymisji przez urzędnika, jeśli toczy się przeciw niemu śledztwo, najczęściej przekonani są wyborcy Samoobrony (69%). Ponad połowa elektoratów SLD (53%) i PO (51%) uważa, że w takiej sytuacji należy poczekać na wyrok sądowy. Niemal jedna czwarta wyborców PiS nie ma zdania w tej sprawie.

Tabela 8

Elektoraty partii politycznych	Jeżeli przeciwko jakiemuś wysokiemu urzędnikowi państwowemu toczy się śledztwo, ale nie udowodniono mu jeszcze winy, to czy, Pana(i) zdaniem:		
	powinien on ustąpić z zajmowanego stanowiska, ponieważ jest podejrzany o przestępstwo	nie powinien on ustępować z zajmowanego stanowiska, dopóki nie skáže go sąd	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Samoobrona	69	24	7
LPR	59	39	2
PSL	59	38	3
PiS	52	26	23
PO	45	51	5
SLD	38	53	9

Niemal wszyscy Polacy (98%) są zdania, że polityk, który przyjął łapówkę, powinien ustąpić z zajmowanego stanowiska. Tak samo, według ogromnej większości respondentów, powinien postąpić polityk, który złożył fałszywe zeznania pod przysięgą (97%), dopuścił się oszustwa podatkowego (95%) lub celnego (94%), spowodował wypadek po pijanemu (93%), wykorzystał stanowisko w interesach prowadzonych przez siebie lub rodzinę (93%), sfalszował podpis kolegi na liście obecności w Sejmie (89%), będąc posłem oddał głos za kolegę (88%), publicznie powiedział nieprawdę (83%). Zaledwie 24% pytanym oczekuje dymisji od polityka, który zdradził współmałżonka.

Tabela 9

W jakiej sytuacji polityk powinien ustąpić z zajmowanego stanowiska? Czy powinien złożyć dymisję, gdy:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- przyjął łapówkę	86	12	1	0	2
- złożył fałszywe zeznanie pod przysięgą	86	11	1	0	1
- dopuścił się oszustwa podatkowego	77	18	2	0	3
- dopuścił się oszustwa celnego	75	19	2	1	3
- spowodował wypadek po pijanemu	74	19	3	1	3
- wykorzystał stanowisko w interesach prowadzonych przez siebie lub rodzinę	73	20	3	0	4
- sfalszował podpis kolegi na liście obecności w Sejmie	70	19	6	2	4
- będąc posłem oddał głos za kolegę	67	21	6	1	5
- publicznie powiedział nieprawdę	54	29	9	1	7
- zdradzał męża/żonę	14	10	33	28	14

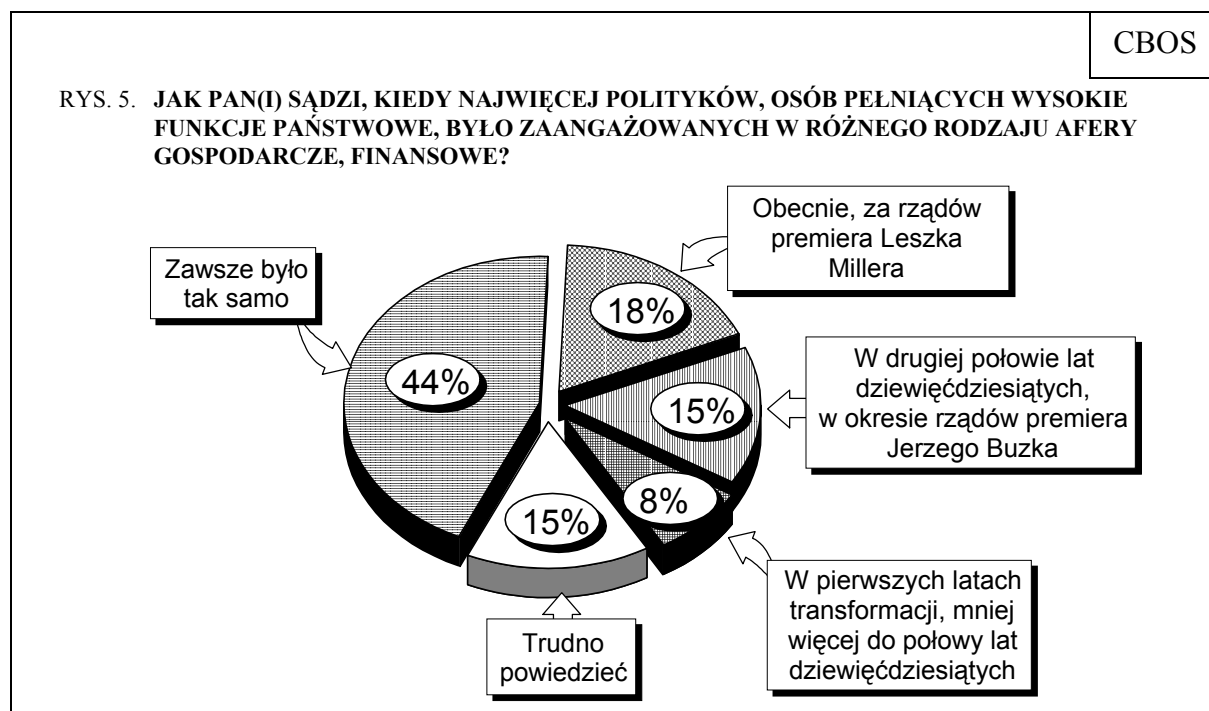
W ostatnich pięciu latach opinie respondentów dotyczące sytuacji, w jakich polityk powinien ustąpić z zajmowanego stanowiska, ulegały pewnym wahaniom. Po odnotowanym w 2001 roku lekkim zliberalizowaniu poglądów obecnie ponownie rejestrujemy powrót do zdecydowanych postaw. Jedyny wyjątek stanowi niewierność małżeńska - w tym przypadku obserwujemy spadek odsetka badanych uważających, że również w takiej sytuacji polityk powinien podać się do dymisji.

Tabela 10

W jakiej sytuacji polityk powinien ustąpić z zajmowanego stanowiska? Czy powinien złożyć dymisję, gdy:	Zdecydowanie tak			Raczej tak			Zdecydowanie nie i raczej nie			Trudno powiedzieć		
	1998	2001	2003	1998	2001	2003	1998	2001	2003	1998	2001	2003
	w procentach											
- złożył fałszywe zeznanie pod przysięgą	89	82	86	7	15	11	3	2	1	1	1	1
- przyjął łapówkę	86	78	86	9	18	12	4	3	1	1	1	2
- dopuścił się oszustwa podatkowego	81	66	77	14	22	18	4	5	2	1	2	3
- publicznie powiedział nieprawdę	56	51	54	24	33	29	14	12	10	5	5	7
- zdradzał męża/żonę	16	20	14	12	17	10	61	56	61	11	8	14

WYMIAR HISTORYCZNY

W omawianym sondażu odwołał się również do pamięci historycznej badanych. Zapytaliśmy, w którym z okresów III Rzeczypospolitej najczęściej było, ich zdaniem, polityków zaangażowanych w różnego rodzaju afery gospodarcze, finansowe, a ponadto - kiedy najczęściej stanowisk w urzędach państwowych, agencjach, przedsiębiorstwach i spółkach należących do skarbu państwa było obsadzanych na zasadzie osobistych i politycznych powiązań, znajomości i układów.

W opinii ponad dwóch piątych ankietowanych (44%) zaangażowanie polityków w afery finansowe i gospodarcze jest od 1989 roku niezmiennie takie samo. Pozostali badani mają podzielone opinie na ten temat: 18% jest zdania, że najgorzej jest obecnie - za rządów premiera Leszka Millera, natomiast 15% w ten sam sposób ocenia okres rządów premiera Jerzego Buzka. Na tym tle pierwsza połowa lat dziewięćdziesiątych jawi się jako okres bardzo spokojny - wskazało ją zaledwie 8% pytanych.

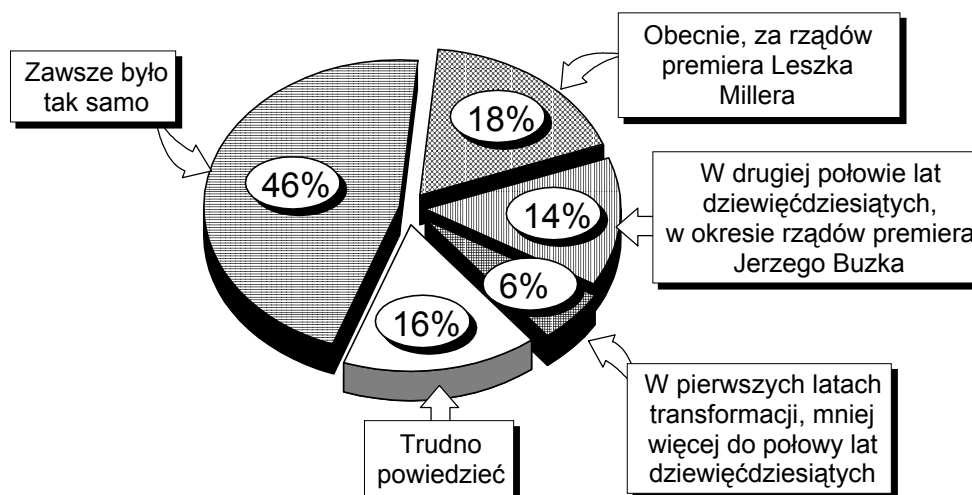
W elektoratach najważniejszych partii politycznych opinie na temat zaangażowania polityków w różnego rodzaju afery gospodarcze i finansowe w poszczególnych okresach III RP są zróżnicowane. Ponad połowa zwolenników PiS jest zdania, że pod tym względem zawsze było tak samo, również elektoraty Samoobrony i PSL najczęściej podzielają tę opinię. Z kolei wyborcy PO przekonani są o niezmienności tego zjawiska niemal równie często jak o tym, że najwięcej afer jest za rządów premiera Leszka Millera. Zwolennicy LPR najsilniej przeświadczeni są, że najwięcej polityków zaangażowanych w afery jest obecnie, natomiast wyborcy SLD najczęściej są zdania, że opis ten najlepiej pasuje do okresu rządów Jerzego Buzka.

Tabela 11

Elektoraty partii politycznych	Jak Pan(i) sądzi, kiedy najwięcej polityków, osób pełniących wysokie funkcje państwowe, było zaangażowanych w różnego rodzaju afery gospodarcze, finansowe?				
	W pierwszych latach transformacji, mniej więcej do połowy lat dziewięćdziesiątych	W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, w okresie rządów premiera Jerzego Buzka	Obecnie, za rządów premiera Leszka Millera	Zawsze było tak samo	Trudno powiedzieć
	w procentach				
PiS	5	12	22	57	4
Samoobrona	6	17	30	40	7
PO	12	10	33	37	8
PSL	14	27	15	35	10
LPR	5	4	42	34	15
SLD	19	39	5	29	8

Prawie połowa respondentów (46%) uważa, że obsadzanie intratnych państwowych stanowisk zawsze odbywa się na zasadzie osobistych i politycznych układów. Niespełna jedna piąta (18%) jest zdania, że zjawisko to nasiliło się za rządów premiera Leszka Millera, co siódmy (14%) ocenia, iż pod tym względem gorzej było w okresie rządów koalicji AWS-UW, a 6% - że w pierwszych latach transformacji.

RYS. 6. **KIEDY NAJWIĘCEJ STANOWISK W URZĘDACH PAŃSTWOWYCH, AGENCJACH, PRZEDSIĘBIORSTWACH I SPÓŁKACH NALEŻĄCYCH DO SKARBU PAŃSTWA BYŁO OBSADZANYCH NA ZASADZIE OSOBISTYCH I POLITYCZNYCH POWIĄZAŃ, ZNAJOMOŚCI, UKŁADÓW?**

Również w tej sprawie opinie respondentów są uzależnione od sympatii partyjnych. Większość elektoratów najczęściej uważa, że ważne stanowiska zawsze były obsadzone według klucza politycznego lub koleżeńkiego. Tego zdania jest ponad połowa zwolenników PiS (57%) i niemal połowa sympatyków Samoobrony (45%). Jedynie w elektoracie LPR najczęstsza jest opinia, że rozdawnictwo intratnych posad szczególnie przybrało na sile w ostatnim okresie.

Tabela 12

Elektoraty partii politycznych	Kiedy najczęściej stanowisk w urzędach państwowych, agencjach, przedsiębiorstwach i spółkach należących do skarbu państwa było obsadzanych na zasadzie osobistych i politycznych powiązań, znajomości, układów?				
	W pierwszych latach transformacji, mniej więcej do połowy lat dziewięćdziesiątych	W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, w okresie rządów premiera Jerzego Buzka	Obecnie, za rządów premiera Leszka Millera	Zawsze było tak samo	Trudno powiedzieć
	w procentach				
PiS	7	5	21	57	9
Samoobrona	5	16	25	45	9
SLD	12	34	3	43	7
PO	7	17	28	40	8
PSL	12	29	12	37	10
LPR	13	5	34	28	20

Opinie badanych o polskiej klasie politycznej nadal są bardzo złe. Większość polityków nie spełnia społecznych oczekiwań dotyczących uczciwości, wiarygodności i dbałości o interes publiczny. Co ciekawe, respondenci nie uważają polityki za dziedzinę życia społecznego szczególnie nacechowaną nieuczciwością. W zdecydowanej większości podzielają pogląd, że można zajmować się polityką i postępować uczciwie - wszystko zależy od człowieka. Jednocześnie badani oczekują od polityków etycznej i moralnej postawy.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Jak określił(a)by Pan(i) większość polityków? Czy, Pana(i) zdaniem, są oni: 1 - uczciwi; 2 - nieuczciwi

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	77	14	1228
Płeć				
Mężczyźni	11	79	10	587
Kobiety	8	74	18	641
Wiek				
18-24 lat	7	81	12	190
25-34	7	84	10	222
35-44	10	80	10	211
45-54	11	76	14	273
55-64	12	70	18	143
65 lat i więcej	11	65	24	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	10	76	15	447
Miasto do 20 tys.	7	79	14	147
20-100 tys.	10	70	20	236
101-500 tys.	9	81	10	240
501 tys. i więcej mieszk.	10	79	11	159
Wykształcenie				
Podstawowe	9	69	22	323
Zasadnicze zawodowe	9	77	14	318
Średnie	8	82	10	462
Wyższe	15	75	10	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	17	75	9	72
Prac.umysł.niż.szczebła	11	79	10	116
Pracownicy fiz.- umysł.	8	85	7	92
Robotnicy wykwalifikowani	8	78	13	108
Robotnicy niewykwalifik.	11	83	6	46
Rolnicy	2	77	21	53
Pracujący na własny rach.	7	84	9	50
Bierni zawodowo				
Renciści	9	70	21	113
Emeryci	12	70	18	232
Uczniowie i studenci	7	81	12	118
Bezrobotni	10	78	12	162
Gospodynie domowe i inni	2	70	28	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	14	75	11	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	13	76	12	99
sekt. pryw. poza rolnict.	5	87	8	191
prywatnym gosp. rolnym	6	76	18	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	6	77	17	194
300-399	7	84	8	104
400-599	8	78	15	202
600-800	13	72	14	178
Powyżej 800 zł	17	71	12	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	7	77	16	420
Średnie	8	78	14	549
Dobre	15	73	12	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	8	64	28	77
Raz w tygodniu	9	76	14	650
1-2 razy w miesiącu	10	74	16	144
Kilka razy w roku	9	81	10	219
W ogóle nie uczestniczy	9	79	12	136
Poglądy polityczne				
Lewica	11	77	11	266
Centrum	11	77	13	351
Prawica	9	81	10	278
Trudno powiedzieć	7	72	21	334

Tabela 2. Jak określili(a)by Pan(i) większość polityków? Czy, Pana(i) zdaniem, są oni: 1 - wiarygodni; 2 - niewiarygodni (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	78	14	1228
Płeć				
Mężczyźni	9	82	9	587
Kobiety	7	75	18	641
Wiek				
18-24 lat	7	80	13	190
25-34	6	85	8	222
35-44	8	81	11	211
45-54	10	78	12	273
55-64	9	78	13	143
65 lat i więcej	8	65	27	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	75	16	447
Miasto do 20 tys.	6	78	15	147
20-100 tys.	9	75	16	236
101-500 tys.	6	83	11	240
501 tys. i więcej mieszk.	9	83	8	159
Wykształcenie				
Podstawowe	5	71	23	323
Zasadnicze zawodowe	8	77	13	318
Średnie	8	83	9	462
Wyższe	12	80	8	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	9	84	7	72
Prac. umysł. niż. szczebla	10	78	12	116
Pracownicy fiz.- umysł.	8	87	6	92
Robotnicy wykwalifikowani	7	81	12	108
Robotnicy niewykwalifik.	10	85	5	46
Rolnicy	4	82	14	53
Pracujący na własny rach.	7	84	9	50
Bierni zawodowo				
Renciści	8	67	24	113
Emeryci	10	74	16	232
Uczniowie i studenci	7	80	13	118
Bezrobotni	8	79	13	162
Gospodynie domowe i inni	3	69	28	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	12	77	12	191
spółce właścicieli	9	82	9	99
prywatnych i państwa	5	88	7	191
sekt. pryw. poza rolnict.	7	81	11	59
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	6	77	17	194
300-399	9	82	9	104
400-599	6	80	13	202
600-800	9	77	14	178
Powyżej 800 zł	16	71	12	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	5	80	15	420
Średnie	7	80	13	549
Dobre	16	71	13	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	4	70	26	77
Raz w tygodniu	8	78	14	650
1-2 razy w miesiącu	10	74	17	144
Kilka razy w roku	7	84	9	219
W ogóle nie uczestniczy	9	79	12	136
Poglądy polityczne				
Lewica	13	78	10	266
Centrum	10	78	12	351
Prawica	5	86	9	278
Trudno powiedzieć	6	72	22	334

Tabela 3. Jak określił(a)by Pan(i) większość polityków? Czy, Pana(i) zdaniem:
1 - dbają o dobro Polski; 2 - dbają o własne interesy (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	87	9	1228
Płeć				
Mężczyźni	3	88	8	587
Kobiety	5	86	10	641
Wiek				
18-24 lat	3	84	12	190
25-34	3	90	7	222
35-44	3	90	6	211
45-54	7	87	7	273
55-64	2	87	11	143
65 lat i więcej	4	82	14	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	3	88	9	447
Miasto do 20 tys.	1	87	12	147
20-100 tys.	7	80	13	236
101-500 tys.	2	91	7	240
501 tys. i więcej mieszk.	7	86	6	159
Wykształcenie				
Podstawowe	2	84	14	323
Zasadnicze zawodowe	3	88	9	318
Średnie	5	89	6	462
Wyższe	7	84	9	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	8	81	11	72
Prac. umysł. niż. szczebla	6	87	7	116
Pracownicy fiz.- umysł.	3	90	6	92
Robotnicy wykwalifikowani	3	91	7	108
Robotnicy niewykwalifik.	2	96	2	46
Rolnicy	1	93	6	53
Pracujący na własny rach.	5	91	4	50
Bierni zawodowo				
Renciści	4	85	11	113
Emeryci	4	84	11	232
Uczniowie i studenci	4	86	11	118
Bezrobotni	4	84	12	162
Gospodynie domowe i inni	2	87	11	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	6	86	8	191
spółce właścicieli	5	85	9	99
prywatnych i państwa	3	94	4	191
sekt. pryw. poza rolnict.	2	93	5	59
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	2	86	13	194
300-399	2	93	5	104
400-599	4	90	7	202
600-800	5	85	10	178
Powyżej 800 zł	8	85	7	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	3	89	8	420
Średnie	3	87	10	549
Dobre	8	82	10	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	4	79	17	77
Raz w tygodniu	3	88	9	650
1-2 razy w miesiącu	7	86	8	144
Kilka razy w roku	5	86	9	219
W ogóle nie uczestniczy	7	86	7	136
Poglądy polityczne				
Lewica	8	83	8	266
Centrum	4	90	6	351
Prawica	3	90	7	278
Trudno powiedzieć	1	83	15	334

Tabela 4. Kto, Pana(i) zdaniem, decyduje się na to, by zostać politykiem? Czy jest to człowiek, który **przede wszystkim**: 1 - chce coś zrobić dla innych; 2 - chce mieć władzę; 3 - chce zrealizować jakąś ideę; 4 - chce mieć dużo pieniędzy

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	30	6	52	6	1228
Płeć						
Mężczyźni	6	31	6	52	5	587
Kobiety	5	29	6	52	7	641
Wiek						
18-24 lat	6	31	11	44	8	190
25-34	4	34	10	49	3	222
35-44	7	32	5	50	6	211
45-54	5	29	4	58	5	273
55-64	7	31	4	53	5	143
65 lat i więcej	6	24	2	55	12	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	26	4	55	8	447
Miasto do 20 tys.	4	28	7	56	5	147
20-100 tys.	5	28	7	50	9	236
101-500 tys.	3	37	7	50	3	240
501 tys. i więcej mieszk.	8	36	7	45	4	159
Wykształcenie						
Podstawowe	7	23	2	55	13	323
Zasadnicze zawodowe	7	30	6	52	5	318
Średnie	5	31	8	52	4	462
Wyższe	2	46	7	41	3	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	3	42	12	42	1	72
Prac. umysł. niż. szczebla	3	37	6	50	5	116
Pracownicy fiz.- umysł.	7	25	10	51	7	92
Robotnicy wykwalifikowani	5	31	9	53	2	108
Robotnicy niewykwalifik.	16	9	6	64	6	46
Rolnicy	4	24	3	61	8	53
Pracujący na własny rach.	4	35	6	50	5	50
Bierni zawodowo						
Renciści	5	36	2	49	8	113
Emeryci	6	27	2	58	8	232
Uczniowie i studenci	7	34	10	43	7	118
Bezrobotni	7	31	6	50	6	162
Gospodynie domowe i inni	4	25	4	54	13	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	4	36	8	47	5	191
spółce właścicieli	7	31	9	48	4	99
prywatnych i państwa	5	26	9	57	3	191
sekt. pryw. poza rolnict.	4	21	2	64	9	59
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	6	24	6	57	7	194
300-399	8	23	3	60	7	104
400-599	4	31	4	56	5	202
600-800	8	27	10	48	7	178
Powyżej 800 zł	4	37	9	47	3	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	7	26	5	55	7	420
Średnie	5	31	5	54	6	549
Dobre	6	36	9	44	5	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	22	5	54	12	77
Raz w tygodniu	7	29	5	52	6	650
1-2 razy w miesiącu	6	34	7	50	4	144
Kilka razy w roku	4	32	6	51	7	219
W ogóle nie uczestniczy	2	32	9	52	4	136
Poglądy polityczne						
Lewica	7	30	9	51	4	266
Centrum	5	32	7	50	6	351
Prawica	7	32	6	54	2	278
Trudno powiedzieć	4	28	3	53	12	334

Tabela 5. Który z wymienionych poglądów jest bardziej zgodny z Pana(i) opinią? 1 - Polityka to brudna rzecz, nie można się nią zajmować, jeśli chce się zachować uczciwość; 2 - Wszystko zależy od człowieka - można zajmować się polityką i postępować uczciwie (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	79	6	1228
Płeć				
Mężczyźni	18	77	5	587
Kobiety	13	80	7	641
Wiek				
18-24 lat	13	81	5	190
25-34	15	82	2	222
35-44	16	78	6	211
45-54	18	76	5	273
55-64	14	79	7	143
65 lat i więcej	12	76	12	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	17	75	8	447
Miasto do 20 tys.	19	74	7	147
20-100 tys.	11	82	7	236
101-500 tys.	14	84	2	240
501 tys. i więcej mieszk.	15	82	3	159
Wykształcenie				
Podstawowe	12	75	12	323
Zasadnicze zawodowe	17	77	6	318
Średnie	15	82	3	462
Wyższe	19	81	0	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	79	1	72
Prac.umysł.niż.szczębla	14	80	7	116
Pracownicy fiz.- umysł.	19	79	2	92
Robotnicy wykwalifikowani	16	81	3	108
Robotnicy niewykwalifik.	19	75	6	46
Rolnicy	18	74	8	53
Pracujący na własny rach.	21	75	4	50
Bierni zawodowo				
Renciści	5	85	11	113
Emeryci	15	78	8	232
Uczniowie i studenci	13	84	4	118
Bezrobotni	20	71	9	162
Gospodynie domowe i inni	9	84	7	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	21	75	4	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	16	79	5	99
sekt. pryw. poza rolnict.	15	82	3	191
prywatnym gosp. rolnym	17	78	5	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	17	75	8	194
300-399	18	77	5	104
400-599	13	83	4	202
600-800	11	84	5	178
Powyżej 800 zł	10	86	3	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	75	7	420
Średnie	16	78	6	549
Dobre	10	86	4	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	13	76	12	77
Raz w tygodniu	14	80	6	650
1-2 razy w miesiącu	12	82	6	144
Kilka razy w roku	20	76	4	219
W ogóle nie uczestniczy	20	75	6	136
Poglądy polityczne				
Lewica	15	82	3	266
Centrum	14	81	5	351
Prawica	17	80	3	278
Trudno powiedzieć	15	72	13	334

Tabela 6. Czy od posłów na Sejm i innych polityków pełniących wysokie funkcje państwowe należy wymagać uczciwości, przestrzegania norm moralnych w takim samym czy też większym lub mniejszym stopniu niż od każdego innego człowieka?
 1 - W większym stopniu niż od każdego innego człowieka; 2 - W takim samym; 3 - W mniejszym stopniu niż od każdego innego człowieka

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	82	15	0	3	1228
Płeć					
Mężczyźni	85	12	1	2	587
Kobiety	80	17	0	4	641
Wiek					
18-24 lat	67	27	0	6	190
25-34	80	17	1	2	222
35-44	80	17	1	2	211
45-54	91	7	0	2	273
55-64	89	8	0	3	143
65 lat i więcej	82	13	0	5	190
Miejsce zamieszkania					
Wieś	81	15	0	3	447
Miasto do 20 tys.	88	10	0	2	147
20-100 tys.	80	14	1	5	236
101-500 tys.	82	15	1	2	240
501 tys. i więcej mieszk.	81	17	1	1	159
Wykształcenie					
Podstawowe	75	16	1	8	323
zasadnicze zawodowe	81	15	1	3	318
Średnie	87	12	0	1	462
Wyższe	85	15	0	0	124
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	84	15	0	1	72
Prac. umysł. niż. szczebla	88	11	0	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	85	14	0	1	92
Robotnicy wykwalifikowani	92	7	1	0	108
Robotnicy niewykwalifik.	87	12	0	2	46
Rolnicy	85	13	0	1	53
Pracujący na własny rach.	78	17	3	2	50
Bierni zawodowo					
Renciści	82	14	0	4	113
Emeryci	86	10	0	4	232
Uczniowie i studenci	71	24	0	5	118
Bezrobotni	73	19	2	6	162
Gospodynie domowe i inni	74	21	0	5	64
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	88	11	0	1	191
spółce właścicieli	84	15	0	1	99
prywatnych i państwa	87	11	1	1	191
sekt. pryw. poza rolnict.	87	11	1	1	191
prywatnym gosp. rolnym	87	12	0	1	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	81	14	1	4	194
300-399	83	14	0	3	104
400-599	86	12	1	1	202
600-800	84	13	0	3	178
Powyżej 800 zł	87	12	1	1	158
Ocena własnych war. mater.					
Złe	84	12	0	4	420
Średnie	83	13	1	3	549
Dobre	76	21	1	2	259
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	84	10	0	5	77
Raz w tygodniu	83	13	1	3	650
1-2 razy w miesiącu	77	19	0	4	144
Kilka razy w roku	80	16	0	4	219
W ogóle nie uczestniczy	83	15	1	1	136
Poglądy polityczne					
Lewica	80	18	1	2	266
Centrum	81	17	1	1	351
Prawica	89	9	1	1	278
Trudno powiedzieć	78	14	0	8	334

Tabela 7. Czy zgodził(a)by się Pan(i) czy też nie zgodził(a) z twierdzeniem, że w Polsce politycy, mimo dzielących ich różnic i sporów, jakie toczą, tak naprawdę stanowią jedną siłwę, powiązaną wieloma wspólnymi interesami? 1 - Całkowicie się z tym zgadzam; 2 - Raczej się z tym zgadzam; 3 - Raczej się z tym nie zgadzam; 4 - Całkowicie się z tym nie zgadzam

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	34	11	4	13	1228
Płeć						
Mężczyźni	41	37	10	4	8	587
Kobiety	36	32	11	4	17	641
Wiek						
18-24 lat	27	36	15	3	20	190
25-34	36	37	13	6	9	222
35-44	42	37	9	2	10	211
45-54	47	36	8	3	6	273
55-64	46	29	11	3	11	143
65 lat i więcej	34	27	8	5	26	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	35	39	9	2	16	447
Miasto do 20 tys.	43	25	7	7	18	147
20-100 tys.	39	28	13	5	16	236
101-500 tys.	38	37	15	3	7	240
501 tys. i więcej mieszk.	45	35	10	5	5	159
Wykształcenie						
Podstawowe	35	28	11	2	24	323
Zasadnicze zawodowe	41	34	9	3	13	318
Średnie	41	37	10	5	8	462
Wyższe	35	39	19	4	3	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	27	45	17	7	5	72
Prac. umysł. niż. szczebla	44	31	13	4	9	116
Pracownicy fiz.- umysł.	41	42	3	7	6	92
Robotnicy wykwalifikowani	46	32	8	3	11	108
Robotnicy niewykwalifik.	53	32	6	0	9	46
Rolnicy	27	49	5	5	14	53
Pracujący na własny rach.	51	43	6	0	0	50
Bierni zawodowo						
Renciści	40	24	11	4	20	113
Emeryci	38	29	12	4	17	232
Uczniowie i studenci	20	40	20	4	17	118
Bezrobotni	51	29	5	1	14	162
Gospodynie domowe i inni	21	38	17	5	19	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	45	34	11	5	6	191
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	40	38	9	3	10	99
sekt. pryw. poza rolnict.	41	40	9	3	7	191
prywatnym gosp. rolnym	29	50	6	4	11	59
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	42	32	9	2	15	194
300-399	41	32	14	2	11	104
400-599	43	40	7	5	6	202
600-800	39	33	14	2	12	178
Powyżej 800 zł	37	31	13	8	10	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	43	32	11	1	13	420
Średnie	38	33	9	5	16	549
Dobre	33	40	15	5	7	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	32	23	16	5	24	77
Raz w tygodniu	38	37	9	4	12	650
1-2 razy w miesiącu	38	35	10	1	16	144
Kilka razy w roku	42	33	14	3	8	219
W ogóle nie uczestniczy	41	29	11	5	14	136
Poglądy polityczne						
Lewica	37	37	13	5	8	266
Centrum	38	40	11	4	8	351
Prawica	43	37	11	4	5	278
Trudno powiedzieć	37	23	8	3	29	334

Tabela 8. Jeżeli przeciwko jakiemuś wysokiemu urzędnikowi państwowemu toczy się śledztwo, ale nie udowodniono mu jeszcze winy, to czy, Pana(i) zdaniem: 1 - powinien on ustąpić z zajmowanego stanowiska, ponieważ jest podejrzany o przestępstwo; 2 - nie powinien on ustępować z zajmowanego stanowiska, dopóki nie skáže go sąd

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	55	34	11	1228
Płeć				
Mężczyźni	59	34	7	587
Kobiety	52	33	15	641
Wiek				
18-24 lat	43	47	10	190
25-34	59	30	11	222
35-44	53	36	10	211
45-54	62	30	8	273
55-64	62	32	6	143
65 lat i więcej	50	28	22	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	32	14	447
Miasto do 20 tys.	63	24	12	147
20-100 tys.	53	38	9	236
101-500 tys.	55	36	9	240
501 tys. i więcej mieszk.	55	36	9	159
Wykształcenie				
Podstawowe	53	26	20	323
Zasadnicze zawodowe	59	32	9	318
Średnie	54	39	7	462
Wyższe	53	37	10	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	37	13	72
Prac.umysł.niż.szczębla	49	36	15	116
Pracownicy fiz.- umysł.	52	37	11	92
Robotnicy wykwalifikowani	67	28	4	108
Robotnicy niewykwalifik.	63	33	4	46
Rolnicy	61	35	5	53
Pracujący na własny rach.	63	31	6	50
Bierni zawodowo				
Renciści	52	29	19	113
Emeryci	61	26	13	232
Uczniowie i studenci	44	48	8	118
Bezrobotni	53	35	11	162
Gospodynie domowe i inni	50	34	16	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	61	27	12	191
spółce właścicieli	54	33	12	99
prywatnych i państwa	55	39	6	191
sekt. pryw. poza rolnict.	55	39	6	191
prywatnym gosp. rolnym	61	33	5	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	60	30	10	194
300-399	66	25	9	104
400-599	65	30	6	202
600-800	52	33	15	178
Powyżej 800 zł	52	41	7	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	63	28	9	420
Średnie	53	33	14	549
Dobre	48	44	8	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	33	19	77
Raz w tygodniu	57	33	11	650
1-2 razy w miesiącu	52	35	13	144
Kilka razy w roku	57	37	7	219
W ogóle nie uczestniczy	54	31	16	136
Poglądy polityczne				
Lewica	51	43	6	266
Centrum	56	35	9	351
Prawica	59	32	9	278
Trudno powiedzieć	54	25	20	334

Tabela 9. Jak Pan(i) sądzi, kiedy najczęściej polityków, osób pełniących wysokie funkcje państwowe, było zaangażowanych w różnego rodzaju afery gospodarcze, finansowe? 1 - W pierwszych latach transformacji, mniej więcej do połowy lat dziewięćdziesiątych; 2 - W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, w okresie rządów premiera Jerzego Buzka; 3 - Obecnie, za rządów premiera Leszka Millera; 4 - Zawsze było tak samo (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	15	18	44	15	1228
Płeć						
Mężczyźni	12	21	18	42	8	587
Kobiety	6	9	19	45	21	641
Wiek						
18-24 lat	8	11	17	42	22	190
25-34	9	14	17	47	13	222
35-44	7	15	19	48	11	211
45-54	9	15	20	44	11	273
55-64	11	14	22	43	10	143
65 lat i więcej	6	18	17	35	23	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	13	21	39	18	447
Miasto do 20 tys.	5	14	14	47	20	147
20-100 tys.	8	19	17	40	17	236
101-500 tys.	10	14	17	50	9	240
501 tys. i więcej mieszk.	11	15	19	48	7	159
Wykształcenie						
Podstawowe	8	9	18	40	26	323
Zasadnicze zawodowe	8	16	19	41	16	318
Średnie	8	16	20	46	9	462
Wyższe	10	19	17	49	5	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	14	9	19	54	4	72
Prac. umysł. niż. szczebla	7	17	14	50	11	116
Pracownicy fiz.- umysł.	7	18	11	51	12	92
Robotnicy wykwalifikowani	12	17	16	46	9	108
Robotnicy niewykwalifik.	4	25	14	40	16	46
Rolnicy	9	7	44	28	13	53
Pracujący na własny rach.	16	11	16	51	6	50
Bierni zawodowo						
Renciści	7	10	22	40	21	113
Emeryci	7	19	19	40	15	232
Uczniowie i studenci	7	11	19	43	20	118
Bezrobotni	8	15	14	46	17	162
Gospodynie domowe i inni	7	10	27	28	28	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	9	18	9	53	11	191
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	12	10	21	46	11	99
sekt. pryw. poza rolnict.	9	16	19	48	7	191
prywatnym gosp. rolnym	8	13	37	29	13	59
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	7	9	19	46	18	194
300-399	4	22	20	46	7	104
400-599	8	17	16	46	14	202
600-800	9	19	19	43	11	178
Powyżej 800 zł	13	19	15	46	7	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	12	18	46	17	420
Średnie	8	13	18	46	15	549
Dobre	13	23	20	34	11	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	7	7	30	36	19	77
Raz w tygodniu	8	13	20	43	16	650
1-2 razy w miesiącu	5	20	19	40	16	144
Kilka razy w roku	9	14	14	52	11	219
W ogóle nie uczestniczy	13	23	12	41	11	136
Poglądy polityczne						
Lewica	14	28	12	42	6	266
Centrum	10	15	15	48	12	351
Prawica	7	9	34	43	7	278
Trudno powiedzieć	4	9	15	41	31	334

Tabela 10. Kiedy najwięcej stanowisk w urzędach państwowych, agencjach, przedsiębiorstwach i spółkach należących do skarbu państwa było obsadzanych na zasadzie osobistych i politycznych powiązań, znajomości, układów? 1 - W pierwszych latach transformacji, mniej więcej do połowy lat dziewięćdziesiątych? 2 - W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, w okresie rządów premiera Jerzego Buzka; 3 - Obecnie, za rządów premiera Leszka Millera; 4 - Zawsze było tak samo

	(%)					Liczba osób
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	
Ogółem	6	14	18	46	16	1227
Płeć						
Mężczyźni	7	17	21	45	11	587
Kobiety	5	11	15	48	21	641
Wiek						
18-24 lat	5	12	14	48	21	190
25-34	6	14	16	46	17	222
35-44	7	13	19	49	13	210
45-54	7	12	20	50	10	273
55-64	7	15	19	46	13	143
65 lat i więcej	4	17	17	37	25	190
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	12	19	43	20	446
Miasto do 20 tys.	7	9	11	47	26	147
20-100 tys.	7	13	17	46	17	236
101-500 tys.	6	17	17	53	8	240
501 tys. i więcej mieszk.	4	20	20	48	8	159
Wykształcenie						
Podstawowe	5	10	15	42	28	323
Zasadnicze zawodowe	6	12	21	44	17	318
Średnie	7	15	19	49	10	461
Wyższe	7	21	12	55	6	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	16	13	57	7	72
Prac.umysł.niż.szczebła	8	11	15	49	17	116
Pracownicy fiz.- umysł.	6	12	15	54	13	92
Robotnicy wykwalifikowani	9	17	12	51	11	108
Robotnicy niewykwalifik.	3	29	28	27	13	46
Rolnicy	6	7	32	41	15	53
Pracujący na własny rach.	14	8	13	62	2	50
Bierni zawodowo						
Renciści	2	14	20	41	23	113
Emeryci	5	17	19	41	18	232
Uczniowie i studenci	5	13	16	47	19	118
Bezrobotni	6	11	17	47	19	161
Gospodynie domowe i inni	3	12	19	41	25	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	9	15	10	51	15	191
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	11	12	18	50	10	99
sekt. prywat. poza rolnict.	6	12	20	54	9	191
prywatnym gosp. rolnym	5	12	29	39	15	59
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	9	10	20	44	18	194
300-399	2	14	16	53	15	104
400-599	7	14	18	48	14	202
600-800	7	19	18	40	16	178
Powyżej 800 zł	8	23	17	43	8	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	12	17	48	18	419
Średnie	6	12	18	47	17	549
Dobre	7	19	18	42	13	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	4	3	18	52	24	77
Raz w tygodniu	7	11	19	45	17	649
1-2 razy w miesiącu	6	20	23	38	13	144
Kilka razy w roku	3	17	13	51	16	219
W ogóle nie uczestniczy	7	21	9	51	11	136
Poglądy polityczne						
Lewica	10	26	13	43	7	265
Centrum	8	13	15	53	11	351
Prawica	5	10	28	47	10	278
Trudno powiedzieć	2	8	14	41	34	334